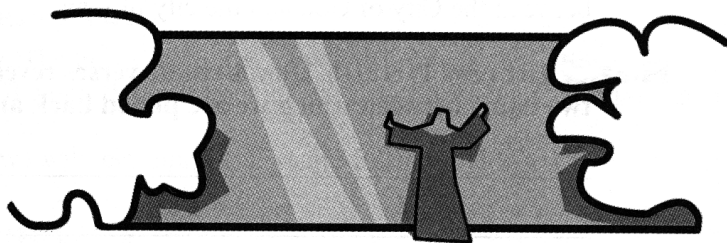

Å SE I ET GÅTEFULLT SPEIL

Bakgrunnsstoff *Forkynneren 8.*

Minnevers «En synder kan hundre ganger gjøre ondt og enda få leve lenge. Likevel vet jeg jo at det går de gudfryktige godt, de som har ager for Gud» (Fork 8,12).

Ukeoversikt I Forkynneren 8 tar Salomo opp igjen mange av sine tanker fra tidligere kapitler. Og igjen ville det være lett å bli sugd med av alle klagene og all pessimismen. Men så er jo også livet «under solen» noe det er lett å bli pessimistisk om.

Men som i de fleste av disse kapitlene finner vi også her skatter av rik åndelig sannhet innbladet i den til tider vanskelige tilgjengelige talekunsten. Og det er vel også en av grunnene til at Gud ville ha med denne boken i Bibelen.

Se bare på minneverset. Her finner vi et håp som må strekke seg ut over dette livet. Ja, midt i alt svartsynet viser Salomo en klar forståelse av den endelige dom, at uansett hvor ille det nå kan se ut – siden vi befinner oss midt i den store konflikten (*Åp 12,12*) – vil Guds dom bli fullbyrdet. Det kan vi forlate oss på, selv om vi må vente lenge. Kanskje det er derfor det blir sagt om de hellige at de blant alle har «utholdenhet» (*Åp 13,10; 14, 12*).

Denne uken fortsetter vi å se på menneskets svakheter, frykt og håp, alt fra kong Salomos perspektiv.

SØNDAG**Gjør som kongen befaler!**

Kristne lever hele tiden med en konflikt som består i å leve i denne verden og samtidig vite at vi allerede tilhører et annet rike. Augustin kalte det forskjellen på Guds by og menneskets by.

Les Hebr 11,13-16. Hvordan viser disse versene hvor virkelige de er, de to landene vi dras mellom?

En kilde til konflikt for kristne er naturligvis vårt forhold til de myndighetene vi lever under. Alle står vi under en statsmakt som vedtar og håndhever lovene og forskriftene i det landet der vi bor. Bibelen sier stadig at vi skal følge landets lover og være gode borgere.

Les Forkynneren 8,1-5. Hva er det Salomo sier her? Hvordan stemmer det han sier med disse tekstene: Rom 13,1-4; Tit 3,1; 1 Pet 2,13-17?

Det er ikke så merkelig at Salomo skulle si dette. Det var jo tross alt han som var kongen. Men ordene uttrykker et viktig prinsipp for alle kristne. Vi plikter å følge landets lover, samme hvor vi bor, selv om det er visse lover vi selv ikke liker. Merk

deg bruken av ordet *selv*. Det er stor forskjell på å rette seg etter lover vi *selv* tilfeldigvis ikke liker og å rette seg etter lover som går på tvers av Guds bud, lover som er stikk i strid med grunnprinsippene for det livet Gud har sagt at vi skal leve (se leksen for i morgen). Det sentrale er at vi som et folk er kalt til å leve etter en høyere moral enn verden, så vi må legge vinn på å «gjøre som kongen befaler.»

Til ettertanke **Hva ville skjedd om alle bare bestemte seg for at de ville rette seg etter lover som de selv likte? Hvorfor er ikke dette noen farbar vei? Hvorfor bør vi, som syvendedags adventister, passe på at vi følger landets lover?**

MANDAG

Gjøre det som kongen befaler?

Gjøre det som kongen befaler? Som Sjadrak, Mesjak og Abed-Nego (*Daniel 3*) eller som Daniel (*Daniel 6*)?

Som vi sa i går, det er ikke alltid lett å leve i ett land mens hjertet egentlig er i et annet (*Matt 6,20.21*). Hva skal en god kristen gjøre?

Hvilke andre eksempler kommer du på fra Bibelen der Guds folk ble tvunget til å være ulydige mot sine politiske herrer?

Bibelen er full av eksempler på mennesker som ble utsatt for forfølgelse, trusler, fengsel og død fordi de kom på kant med verdslige myndigheter. Det gjorde det ikke mindre vanskelig at mange av disse var ledere blant Guds folk.

Som lesere av Åpenbaringen vet vi også at Guds folk i den aller siste tid vil måtte bryte verdslige lover for å være tro mot Gud (*Åp 13,12-16; 14*). Vi skal altså holde kongens lover så

lenge de ikke går mot Kongens lover (*Joh 19,19*).

Men slike lovbrudd er en svært alvorlig sak og må ikke foretas uten videre. Det må bare gjøres i samråd med mennesker som kjenner Guds vei godt, og da selvsagt bare etter at man har søkt Gud i bønn og latt seg lede av hans ord.

«Landets lover vil på alle nivåer kunne stride med visse av Guds bud. Dommerne er ansvarlige for å forvalte loven, men den enkelte er ansvarlig overfor Gud for de valgene han foretar seg. I slike tilfeller må den kristne gjøre rede for sin overbevisning og påberope seg samvittighetsfriheten, som er en gudgitt rett siden vi er skapt i Guds bilde. Hvis han likevel blir dømt, kan troskap mot Gud føre til bøter, forfølgelse, fengselsdom eller andre straffereaksjoner som kristne også i tidligere tider måtte utstå.» –*Handbook of Seventh-day Adventist Theology*, bind 12, side 701.

Til ettertanke **Hva slags råd ville du gitt hvis du kjente noen som var i ferd med å utfordre myndighetene i en sak de mente gjaldt et bibelsk krav? Hvilke prinsipper ville du ta i betraktning for å hjelpe dem å gjøre det som er rett?**

TIRSDAG

Tillit midt i usikkerheten

Salomo pener nå tanken inn på et annet spor. Hvis du leser siste del av vers 5 («den vise kjenner i sitt hjerte både tiden og dommen») og leser til og med vers 9, vil du kunne se at han (selv om versene ikke er lette) taler om livets usikkerhet, og at det skjer ting som vi rett og slett ikke forstår. Man kan være aldri så klok og være i stand til å kjenne «tid og dom», men det er visse ting vi bare ikke fatter, ting som selv ikke de viseste blant oss klarer å lodde dybden på.

Men det er godt å vite at vi som kristne kan stole på Gud selv når det hender ting som ikke gir noen mening. Men dette er ikke en tillit som bare detter ned i fanget på oss. Vi lærer å stole på

Gud når vi leser hans ord, gjør krav på hans løfter og lever et liv i tro og lydighet. Gjør vi dette og legger vår vilje inn under hans, så lærer vi å stole på ham samme hva som skjer.

Nedenfor finner du noen tekster som handler om tro og tillit til Gud. For hver tekst skriver du ned hvordan den taler til deg personlig og hvordan du har opplevd det den lover. Og skulle det være noen tekster vi har utelatt, men som har betydd mye for deg, så skriv dem ned sammen med det de har betydd for deg. Ta med svarene til gruppen på sabbaten.

Sal 118,8.9 _____

Sal 34,9 _____

Ordsp 3,5.6 _____

Jes 12,2 _____

Rom 8,28 _____

Jak 2,22 _____

ONSDAG

Tillit og rettferd

Les Forkynneren 8,11-13. Hva er det Salomo vil ha sagt?

vers 11 _____

vers 12 _____

vers 13 _____

Salomo tar igjen opp det smertelige spørsmålet om den urett man lider her i livet (*se også vers 14*). Han merker seg at de

onde ofte later til å kunne utføre sin ondskap ustraffet, uten noen umiddelbare følger. Til tider opplever vi at de onde faktisk får lide for det de har gjort, men ikke alltid. Det er jo fint når det skjer, men det faktum at det ikke alltid skjer, reiser spørsmålet: Hvorfor ikke? Hvorfor seirer ikke rettferdigheten?

Salomo har ikke svaret. Men det han har, er en alvorlig oppfordring: *Ikke tenk på den onde. Vær tro mot Gud, og han vil lønne deg.*

Man kan vel si at Salomo her i en viss forstand oppfordrer oss til å leve i tro og tillit. Visst finnes det urett, det er noen som alle vet. Og ikke minst Gud. Men Herren har ikke gitt noe svar på alt dette. Istedenfor har han kalt oss til et liv i tro og lydighet, i tillit til håpet om frelsen i Jesus Kristus. Det er dette han har åpenbart for oss nå (*Joh 14,9; Gal 3,21. 22; Hebr 1,1.2; 1 Joh 5,3*), ikke grunnen til at det skjer så mye vondt «under solen».

Poenget med både dagens og gårdagens avsnitt er at vi må lære å stole, ikke på det som vi ikke kan se eller forstå, men på Guds løfter, han som har åpenbart seg selv og sin kjærlighet til oss i Jesus, især i den korsfestede.

Til ettertanke **Bekymrer du deg over all den uretten du ser omkring deg i verden? Tenk da på korsets urett, den største uretten som noen gang er begått. Hvorfor burde den store sannheten om Jesus som offer for urett for at vi skulle bli frelst, hjelpe deg å stole på Guds godhet til tross for all den uretten du ser omkring deg?**

TORSDAG

Alt det som skjer på jorden

Les Forkynneren 8,16.17. Hva er poenget her? Hvordan passer dette med det som står foran i kapitlet? Hvorfor er dette så viktig?

Vi har opplevd en kunnskapseksplosjon. Vi vet mer om verden enn noen gang før. Hver dag gjøres det nye oppdagelser, især innen naturvitenskapene. Men jo mer vi lærer, desto klarere ser vi vår uvitenhet. De «enkleste» ting viser seg å være så proppfulle av mysterier at vi ikke fatter det. Samme hvor langt vi kommer, så viser det seg å være noe bakenfor, noe som ligger utenfor vår rekkevidde. Guds verk og makt i naturen er noe som vi knapt nok fatter. Og det største av alle Guds verk, frelsesplanen, er i seg selv en «hemmelighet» (1 Kor 2,7; Ef 3,9; Kol 2,2).

Kanskje er det Jobs bok som gir oss best innblikk i hvordan man skal takle hendelser som vi ikke forstår. Job ble utsatt for fryktelige katastrofer, men Gud gir ingen forklaring på alt det som ødela livet hans når Gud taler til ham til slutt i boken.

Skumles Job 38-42. Hva er summen av Guds svar til Job om de prøvelsene som han måtte gjennom?

Du legger nok merke til at Herren ikke nevner Satans utfordring (Job 1,9) med et ord, og heller ikke Guds svar til Satan (Job 2,6). Faktisk fikk ikke Job svar på noe av det som hendte ham. Istedenfor slipper Gud løs en strøm av retoriske spørsmål om sin egen makt og skaperevne i kontrast til Jobs svakhet og forgjengelighet. Dette synet av Gud var nok til å overbevise ham om at hans klager over sine døde barn, ødelagte helse og økonomiske ruin ikke har vært annet enn hans ord om det som er så underfullt at jeg ikke kan skjønne det» (Job 42,3).

Til ettertanke **Da Job fikk et glimt av Gud som Skaperen, tidde han. Hva med oss, vi som både har kjent Gud som skaper og frelser? Hvorfor burde synet av Gud på korset lærer oss at vi kan stole på Herren, selv i de forferdeligste situasjoner?**

FREDAG

Videre studium

Alfa og Omega, bind 8, side 107, 108 (GC:602, 603);
Vitnesbyrd for menigheten, bind 2, side 245, 246 (TC5:699);
Vitnesbyrd for menigheten, bind 2, side 368 (TC6:203).

«Vi bør anerkjenne de verdslige myndigheter som innsatt av Gud og lære andre at det er en hellig plikt å vise dem lydighet innenfor deres rettmessige grenser, men kommer en slik lydighet i konflikt med Guds vilje, må vi lyde Gud mer enn mennesker. Guds ord må være all menneskelig lovgivning overordnet. Et «så sier Herren» må ikke vike for et «så sier kirken» eller «så sier staten» Kristi herredømme står over jordiske herskere.»
Alfa og Omega, bind 6, side 51 (AA:68).

«Ingen dødelige kan fullt ut fatte den evige Guds karakter eller gjerninger. Vi kan ikke lodde dybdene i Den Allmektige. Den hellige Gud vil alltid forbli et mysterium, både for de skarpeste og best utdannede mennesker og for de svakeste og mest uvitende. «Sky og skodde er omkring ham, rett og rettferd er hans trones grunnvoll» (Sal 97,2). Vi kan forstå så mye av hans hensikter som vi er i stand til å fatte. Ut over dette må vi fortsatt stole på den hånden som er allmektig og det hjertet som er fullt av kjærlighet.» — *Utdanning for livet*, side 90 (Ed:169).

Spørsmål til drøftelse

1. «Det later til at den kun har begrenset verdi, den viten som bygges på erfaring.» – T. S. Eliot: «East Coker»

Se på dette sitatet fra T. S. Eliot. Tenk på det i lys av det som står i de to siste linjene i Forkynneren 8 om hvor fåfengt det er å prøve å finne ut av Guds veier ved strev eller ved å søke dem ut. hva kan dette lære oss om grensene for hva vi kan lære om Gud andre steder enn der han taler til oss gjennom inspirerte ord?

2. Snakk sammen om det dere skrev som svar på tirsdagens avsnitt. Hva kan dere lære av hverandres svar?